

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Основи агробізнесу»</p> <p>Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: <u>075 Маркетинг</u> Рік навчання: <u>2-й</u>, семестр <u>3-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Аграрного менеджменту та маркетингу</u> Мова викладання: <u>українська</u></p>
Лектор курсу	к.е.н., ст. викл. Гонтарук Ярослав Вікторович
Контактна інформація лектора (e-mail)	goncharuk@vsau.vin.ua e050122015@gmail.com

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Основи агробізнесу» є обов'язковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції – 26 год.; практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 100 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, семінарські заняття, консультації. Підсумковий контроль – іспит.

ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

При вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін (пререквізитів): Економічна теорія: (Основи економічної теорії).

Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін (постреквізитів): Маркетингова товарна політика (в т.ч. інноваційна політика), Логістика.

ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Призначення навчальної дисципліни. Освітня компонента «Основи агробізнесу» спрямована на отримання здобувачами однієї з важливих і універсальних компетентностей – здатності забезпечувати належний рівень управління агробізнесом.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни полягає у формуванні у студентів знань про систему економічних взаємовідносин в агробізнесі, вироблення практичних навичок щодо організації маркетингу та особливостей розробки бізнес-плану на підприємствах АПК.

Задачі вивчення дисципліни - вивчення дисципліни повинно мати практичне спрямування з врахуванням умов майбутнього використання фахівців з маркетингу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері маркетингової діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування відповідних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 13. Здатність працювати в міжнародному контексті.

спеціальні (фахові) компетентності (ФК):

СК 2. Здатність критично аналізувати й узагальнювати положення предметної області сучасного маркетингу.

СК14. Здатність пропонувати вдосконалення щодо функцій маркетингової діяльності. програмні результати:

програмні результати:

Р 3. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань у сфері маркетингу.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тиждень	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Науково-теоретичні та методичні основи дослідження агробізнесу	2	4	10
2,3	Система економічних взаємовідносин в агробізнесі	4	2	10
4,5	Розвиток і функціонування аграрного ринку. Земля як головний засіб виробництва у сільському господарстві. Земельна реформа в Україні	4	2	20
6	Передумови розвитку і функціонування агробізнесу	2	2	10
7,8	Організація маркетингу та особливості розробки бізнес-плану на підприємствах АПК. Продовольчий маркетинг	4	4	10
9	Інфраструктура агропромислового виробництва	2	2	10
10	Організаційні форми виробництва в агробізнесі України	2	2	10
11,12	Державне регулювання агробізнесу	4	4	10
13	Екологізація агробізнесу	2	2	10
Разом		26	24	100

Самостійна робота студента

Самостійна робота студента ВНАУ є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота студента організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виносяться на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів

передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Види самостійної роботи

№ п/п	Вид самостійної роботи	Години	Термін виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до практичних занять	28	щотижнево	Усне та письмове
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	20	щотижнево	Усне та письмове
3	Індивідуальні завдання	30	2 рази в семестр	Усний захист
4	Підготовка рефератів, презентацій	22	2 рази в семестр	Усний захист, обговорення
Разом		100		

Список основної та додаткової літератури

Основна

1. Калетнік Г.М., Гончарук І.В., Ємчик Т.В., Лутковська С.М. Аграрна політика та земельні відносини : підручник. Вінн. нац. аграр. ун-т. Вінниця: ВНАУ, 2020. 307 с.

2. Калетнік Г.М., Гончарук І.В., Ємчик Т.В., Лутковська С.М. Аграрна політика та земельні відносини : підручник. Вінн. нац. аграр. ун-т. Вінниця: ВНАУ, 2020. 307 с.

3. Завадський Й. Управління сільськогосподарським виробництвом в АПК: Підручник. Київ: Вища школа, 2002. 367 с.

4. Ільчука М.М., Іщенко Т.Д. Підприємницька діяльність та агробізнес: Підручник. Київ: Вища освіта, 2006. 543 с.

5. Калетнік Г.М., Шпикуляк О.Г., Пчелянська Г.О. Інститути інфраструктури та ціноутворення у розвитку аграрного ринку: регіональний аспект : монографія. Вінниця ТОВ «Фірма «Планер», 2012. 324 с.

6. Мазнев Г.Є., Лагода Т.О., Піпіна Т.Є., Півень А.В. Організація агробізнесу та підприємництва: навчальний посібник. Харків: Міськдрук. 2012. 127 с.

7. Мазур К.В., Кубай О.Г. Менеджмент аграрного підприємства : навч. посіб. Вінниця : ТВОРИ, 2020. 284 с.

Додаткова література

1. Калетнік Г.М., Мазур А.Г. Науково-теоретичні засади формування та розвитку людського капіталу в сільських територіях . *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2016. № 10. С.7-25.
2. Калетнік Г.М., Прутська Т.Ю. Трансакційні витрати підприємницької діяльності в агробізнесі *Збірник наукових праць ВНАУ. Серія: Економічні науки*. № 2 (88). 2014. С. 3–10.
3. Калетнік Г.М., Скорук О.П., Токарчук Д.М. Організація і економіка використання біоресурсів: підручник. Вінниця: ВНАУ, 2018. 297 с.
4. Логоша Р.В., Підвальна О.Г. Фактори розвитку ринку продукції органічного овочівництва в Україні. *International Scientific Journal «Internauka»*. 2018. №11. URL: <http://www.inter-nauka.com/>
5. Лупенко Ю.О., Кропивко М.Ф., Малік М.Й. Розвиток аграрних холдингових формувань та заходи з посилення соціальної спрямованості їхньої діяльності. Київ: ННЦ «Інститут аграрної економіки», 2013. 50 с.
6. Мазур А.Г., Колесник Т.В. Методологія дослідження змісту та сутності малих форм господарювання в сільській місцевості. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2017. № 4. С.19-31.
7. Мазур А.Г., Мазур С.А., Гонтарук Я.В. Стан та тенденції розвитку зерновиробництва у Вінницькій області. *Економіка та управління АПК*. № 1. 2018. С. 3-13.
8. Мазур К.В. Стан та тенденції розвитку малих форм господарювання в аграрному виробництві у розвинених країнах світу. *Ефективна економіка*. 2018. №10. URL : <http://www.economy.nayka.com.ua/>
9. Мазур К.В., Костюк В.І. Управління земельними ресурсами в умовах децентралізації. *Молодий вчений*. 2018. № 4 (56). С.806-809.
10. Гарбар Ж.В., Гонтарук Я.В. Маркетингові інновації в індустрії гостинності України. *Індустрія туризму та гостинності в Центральній та Східній Європі*. 2022. № 5. С. 36–44.
11. Мазур К.В., Гонтарук Я.В. Розвиток маркетингу на ринку агропродовольчої продукції Вінницької області. *Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. 2022. № 23. С. 160-165 DOI: 10.20535/2307-5651.23.2022.264656.
12. Бондаренко В.М., Гонтарук Я.В. Формування моделей маркетингу взаємодії сільськогосподарських підприємств з виробництва біопалива. *Економіка та суспільство*. 2022. № 37. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-072/2022-37-67>.
13. Гонтарук Я.В. Перспективи виробництва біогазу на цукрових заводах України. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2022. Випуск 1 (34). С. 69–75.
14. Абрамович І. А. Теоретичні основи та форми прояву аграрного бізнесу. *Ефективна економіка*. № 12. 2011. URL : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=907>
15. Андрійчук В.Г. Агропромислові формування нового типу в контексті стратегії розвитку вітчизняного сільського господарства. *Економіка АПК*. 2013. №1. С.3-16.

16. Андрійчук В.Г. Проблемні аспекти регулювання функціонування агропромислових компаній. *Економіка АПК*. 2014. № 2. С. 5.
  17. Білокінна І. Д., Фурман І. В. Організаційно-економічні аспекти розвитку аграрного сектору на засадах «зеленої економіки». *Економіка АПК*. 2018. № 12. С. 86 - 94.
  18. Бондар Т. В., Швед В. М., Кулакова С. Ю. Ризики та перспективи розвитку аграрного бізнесу України в умовах глобалізації. № 6. 2018. http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/6_2018/158.pdf
  19. Брюховецький І.М. Основи підприємницької діяльності та агробізнесу : навч. посібник. Суми : «Козацький Вал», 2011. 474 с.
  20. Гаврилук А., Лапа В. Агрохолдинги України: взгляд изнутри. URL : <http://www.agrobusiness.kiev.ua/uk/about/1360049084/1363624026>.
  21. Гадзало Я. М. Про реформування аграрної науки на інноваційній основі. *Економіка АПК*. 2015. № 12. С. 5–12.
  22. Гадзало Я.М., Жук В.М., Моголова М.М. Наукові основи і стратегічні пріоритети сталого розвитку сільських територій України. Київ: ННЦ «ІАЕ», 2019. 40 с.
  23. Германюк Н.В. Інноваційний розвиток та управління в аграрному секторі України. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. Випуск 4 (09). 2017. С.37-41.
  24. Гончарук Т.В., Гонтарук Я.В. Нормативно-правове регулювання реструктуризації агропромислових підприємств в нових умовах господарювання. *Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «Трансформаційна динаміка розвитку агропромислового виробництва»*. 2015. м. Вінниця. С.13-18.
  25. Державна цільова програма розвитку аграрного сектору економіки на період до 2022 року: розпорядження Кабінету Міністрів України ; Концепція від 30.12.2015 р. № 1437-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1437-2015-p> (дата доступу: 20.08.2019).
  26. Hontaruk Y., Bondarenko V. [Formation of marketing models of agricultural enterprises focused on the production of biofuels](#). Marketing research of agricultural enterprises: theoretical and practical aspects. Monograph. Primedia eLaunch, Boston, USA. 2022. P. 185–217.
- A. Kucher, L. Pronko, I. Furman, Y. Gontaruk. Formation of a State Support Program for Agricultural Producers in Ukraine Considering World Experience. *European Journal of Sustainable Development* 2020. 9. 1. P. 364–379.

Інформаційні ресурси

1. Тестові завдання з навчальної дисципліни «Основи агробізнесу»
2. Методичні розробки (внутрішній сайт ВНАУ), репозиторій ВНАУ
3. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua
4. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua
5. Інститут аграрної економіки. URL: www.iae.kiev.ua

6. Український агропортал. URL: www.agrobiznes.com.ua

7. Урядовий портал. URL: www.kmu.gov.ua

Контроль і оцінка результатів навчання

Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів:

- *поточний контроль* – загальна відповідність заявленим компетентностям за результатами практичних та семінарських занять – 50 балів (усний контроль: опитування, бесіди, доповіді, повідомлення на задану тему та ін. та письмовий контроль: контрольна робота в письмовій формі, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовому вигляді та ін.);

- *рубіжний контроль* (контрольна робота у письмовій формі) – 10 балів;

- *показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності* - 10 балів;

- *підсумковий контроль*, (іспит в усній або тестовій формі) – 30 балів.

Якщо студент протягом семестру набрав (отримав) менше 35 балів, він до заліку (іспиту) не допускається. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками поточного та рубіжного контролів є виконання студентом підсумкової контрольної роботи.

Форми поточного та підсумкового контролю

- опитування;
- стандартизовані тести;
- реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- іспит.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2
2	Участь у роботі на практичних заняттях	6
3	Виконання домашніх завдань	4
4	Виконання контрольних робіт, тестування	10
5	Індивідуальні та групові творчі завдання	8
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
6	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2
7	Участь у роботі на практичних заняттях	6
8	Виконання домашніх завдань	4
9	Виконання контрольних робіт, тестування	10
10	Індивідуальні та групові творчі завдання	8
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 50% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 20% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – на екзамені.

Визнання результатів набутих у неформальній/інформальній освіті здійснюються до початку семестру, у якому згідно з навчальним планом передбачено опанування освітнього компонента.

Врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Шкала оцінки знань здобувача

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Участь у дискусіях на лекційних та практичних заняттях, виконання контрольних робіт, індивідуальні та групові творчі завдання, тестування	Критерії оцінювання
90-100%	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
73-89%	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
55-72%	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без

	глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
35-54%	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
15-34%	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0-15%	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.